

DECIZIE

30 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Sveatoslav Moldovan
Nicolae Craiu

examinând cererea de recurs depusă de către Igor Vignan împotriva încheierilor din 20 martie 2019 și 29 mai 2019 ale Curții de Apel Chișinău,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Igor Vignan împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la constatarea încălcării drepturilor și libertăților, precum și repararea prejudiciului moral,

constată:

La 26 august 2015, Igor Vignan a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la constatarea încălcării drepturilor și libertăților, precum și repararea prejudiciului moral.

Prin hotărârea din 29 ianuarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost respinsă acțiunea în contencios administrativ depusă de către Igor Vignan.

La 27 februarie 2019, Igor Vignan a declarat apel împotriva hotărârii din 29 ianuarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Prin încheierea din 20 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat lui Igor Vignan termen până la 16 aprilie 2019, pentru depunerea apelului motivat redactat în limba de stat.

Prin încheierea din 29 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost declarat inadmisibil apelul declarat de către Igor Vignan.

La 9 august 2019, Igor Vignan a depus cerere de recurs în limba rusă împotriva încheierilor din 20 martie 2019 și 29 mai 2019 ale Curții de Apel Chișinău.

În susținerea recursului s-a invocat dezacordul cu încheierile contestate, considerându-le ilegale și neîntemeiate pe motiv că au fost emise cu încălcarea normelor de drept procedural, or, instanța de apel urma să țină cont de normele de drept naționale, cât și de practica CEDO în vederea neîngrădirii dreptului privind accesul liber la justiție.

Prin încheierea din 8 octombrie 2019 a completului specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de

contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, a fost acordat lui Igor Vignan termen până la 18 octombrie 2019, pentru prezentarea la Curtea Supremă de Justiție a recursului tradus în limba de stat împotriva încheierilor din 20 martie 2019 și 29 mai 2019 ale Curții de Apel Chișinău.

Astfel, în conformitate cu art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierile contestate la 20 martie 2019, și respectiv la 29 mai 2019. Recurentul a recepționat încheierea instanței de apel la 26 iulie 2019 (f.d.128).

Astfel, recursul depus la 9 august 2019 este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei, completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

Conform art. 258 alin. (3) din același cod, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod.

Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că la caz procedura administrativă a fost inițiată până la adoptarea Codului administrativ al Republicii Moldova, dar examinată în instanța de contencios administrativ conform prevederilor acestui cod care a intrat în vigoare la 1 aprilie 2019 fapt ce rezultă din art. 257 alin. (1). Or, legiuitorul a optat pentru principiu aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Respectiv, procedura de contencios administrativ dedusă judecătii în prezenta speță urmează a fi judecată prin prisma dispozițiilor Codului administrativ, aprobat prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie prin care declară recursul inadmisibil.

În conformitate cu 241 alin. (3) Cod administrativ, pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

La rândul său, prevederile art. 236 alin. (2) din cap. III din cartea a treia Cod administrativ indică că, apelul se declară inadmisibil în special când: a) hotărârea în fond nu poate fi contestată cu apel; b) apelul este depus în mod repetat; c) apelul este

depus de o persoană neîmputernicită; d) apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.232 alin.(1); e) motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.232 alin.(2); f) cererea de apel nu corespunde cerințelor stabilite la art.233 alin.(1) și (2) și art.234 alin.(1) și apelantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că legiuitorul prin expresia „în special” din conținutul normei art. 236 alin. (2) Cod administrativ a indicat că temeiurile de inadmisibilitate stipulate nu poartă un caracter exhaustiv, respectiv prin lege, pot fi reglementate și alte temeiuri care necesită a fi verificate la etapa examinării cererii de recurs.

Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată la caz că Igor Vignan a depus cererea de recurs într-o altă limbă decât cea prevăzută de legislație și fără a anexa traducerea cererii de recurs, deși a fost obligat prin lege să depună actul enunțat în limba oficială.

Mai mult că lui Igor Vignan i-a fost acordat termen până la 18 octombrie 2019, pentru prezentarea recursului tradus în limba de stat, iar prin încheierea din 23 octombrie 2019 a Curții Supreme de Justiție, a fost amânată examinarea recursului pentru 30 octombrie 2019, din cauza nerecepționării de către Igor Vignan a încheierii din 8 octombrie 2019.

În această ordine de idei, în conformitate cu prevederile art. 26 Cod administrativ, limba de procedură în fața autorităților publice și a instanțelor de judecată competente este cea prevăzută de legislație. Deci, unul din principiile comune și fundamentale ale procesului de contencios administrativ este principiul limbii oficiale de procedură, care este consacrat în art. 118 din Constituție, art. 26 din Cod administrativ și art. 9 din Legea cu privire la organizarea judecătorească.

La rândul său, prevederile conținute în art. 118 din Constituție sunt necesare pentru asigurarea respectării drepturilor și libertăților constituționale ale cetățenilor în condițiile egalității depline în fața legii. Reglementările invocate au fost reluate și incorporate în textul legilor procedurale, fiind coroborate cu tratatele internaționale, Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice și Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, care nu impun condiții privind limba în care se desfășoară procesul, prezumând că ședința de judecată se desfășoară în limba națională a statului.

Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține în speță și prevederile art. 1 alin. (2) Cod administrativ, conform cărora legislația administrativă se întemeiază pe normele constituționale dezvoltate în prezentul cod, în alte legi și în alte acte normative subordonate legii, care reglementează raporturile administrative și care trebuie să fie în concordanță cu Constituția Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 13 din Constituție, limba de stat a Republicii Moldova este limba moldovenească, funcționând pe baza grafiei latine, care în lumina Hotărârii Curții Constituționale a Republicii Moldova nr. 36 din 5 decembrie 2013, urmează a fi înțeleasă ca limba română. Caracterul oficial al limbii instituie

obligativitatea utilizării acesteia în raporturile cetățenilor cu autoritățile statului, în această limbă fiind redactate și aduse la cunoștința publică toate actele oficiale ale statului.

Totodată, prin hotărârea din 4 iunie 2018 a Curții Constituționale, a fost constatată desuetudinea Legii nr. 3465 din 1 septembrie 1989 cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul RSS Moldovenești. Curtea a notat că conform art. 74 alin. (1) din Legea nr. 100 din 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative, efectul constatării desuetudinii unei legi presupune încetarea acțiunii sale, tot așa cum se întâmplă în cazul abrogării ei.

Din cele menționate rezultă că procedura judiciară poate fi efectuată în altă limbă, însă documentele procesuale judiciare se întocmesc în mod obligatoriu și în limba prevăzută de legislație, iar cetățenii care nu posedă sau nu vorbesc limba prevăzută de legislație au dreptul să se exprime în limba maternă în cadrul procedurilor judiciare, chiar și în ipoteza în care cunosc limba de stat, fiind un beneficiu legal acordat acestora.

În aceste condiții, completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că Igor Vignan contrar prevederilor art. 26 Cod administrativ a depus cererea de recurs într-o altă limbă decât cea prevăzută de legislație, fără a anexa traducerea cererii de recurs și nu a lichidat neajunsul în termen, adică până la 18 octombrie 2019, specificat în încheierea din 8 octombrie 2019 a Curții Supreme de Justiție, precum și până la 30 octombrie 2019, data amânării examinării recursului.

Prin urmare, completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că atunci când cererea de recurs în „Secțiunea 1” este redactată într-o altă limbă decât cea prevăzută de legislație, prin prisma art. 236 alin. (2) coroborat cu art. 26 Cod administrativ este aplicabilă sancțiunea procedurală sub forma inadmisibilității recursului.

Or, instanțele de judecată nu se pot preocupa de traducerea cererilor înaintate instanței (de chemare în judecată, apel sau recurs) dintr-o altă limbă în limba oficială din simplul considerent că această pretinsă obligație depășește cadrul împuternicirilor de a înlăptui justiția în mod imparțial și echidistant. Obligația instanței de judecată este de a asigura participanții la proces să ia cunoștința de actele, de lucrările dosarului și să vorbească în judecată prin interpret, în cazul când nu cunosc limba prevăzută de legislație.

Din considerentele menționate, completul specializat pentru examinarea cauzelor de contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de către Igor Vignan împotriva încheierilor din 20 martie 2019 și 29 mai 2019 ale Curții de Apel Chișinău sub aspectele sus-enunțate.

Totodată, completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a explica lui Igor Vignan prin prisma art. 241 alin. (3), 236 alin. (2), 233 alin. (1), 211 alin. (1) și 207 alin. (4) ale Codului administrativ că declararea recursului ca inadmisibil în baza temeiului sus-indicat nu

excluce posibilitatea adresării repetate în judecată a aceleiași recurent cu aceeași cerere de recurs.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. a), 236 alin. (2) și 26 ale Codului administrativ, completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Recursul depus de către Igor Vignan împotriva încheierilor din 20 martie 2019 și 29 mai 2019 ale Curții de Apel Chișinău se declară inadmisibil.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Nicolae Craiu